

Medlemmer, vare enige om, at Forhørsdommeren var gaaet videre, end Udvalget havde vist, thi det vil fremgaae af Forhandlingerne angaaende dette Valg, at der var et Mindretal i Udvalget, som meente, at han net ikke var gaaet videre, end han burde gaae. Det var blot denne lille Bertigtigelse, jeg meente at burde gjøre, men da jeg ikke troede, at turde gjøre den, naar Indstillingerne vare bortfaldne, optog jeg dem, og skal nu igjen fraskalde dem.

Da Ingen optog de saaledes atter fraskaldne Indstillinger, vare de bortfaldne, og denne Sag var dermed tilendebragt.

Den følgende Sig paa Dagsordenen var: Forespørgsel af Folketingsmændene for Ribe Amts 2de Valgkreds (Sjorby), Ribe Amts 4de Valgkreds (Ternanseen) og Kjøbenhavn's 9de Valgkreds (Turen) til Indenrigsministeren.

Turen: Jeg skal tillade mig paa Forespørgsernes Begne noget nærmere at betegne Gjenstanden for den Forespørgsel, vi her tillade os at stille, og jeg skal da først gjøre den høitærede Minister opmærksom paa, at det ikke er angaaende selve Havneanlægget, vi ønske at rette nogen Forespørgsel til ham, idet vi antage, at dette Arbejde gaaer sin rolige og uforstyrrede Gang, saaledes at det vil blive færdigt til rette Tid, og da vise sig tilfredstillende. Sættfald vilde det være for tidligt nu at fremkomme med nogen Bemærkning derom, men derimod er det nogle andre Foranstaltninger, der maae slutte sig til dette Værk, som skulle være Gjenstand for Forespørgselen. Vi maae nemlig erindre, at Foretagendet ved Cæsbjerg er et Statsforetagende, det er Anlæggelsen af en Havn ved en nogen Kyst, som Staten selv udfører; det er en Entreprise for Statens egen Regning, og hvad der skal gjøres for at fremme dette Anlæg, for at bringe det i god Gang, for at det skal udrette den Nytte, man derved har tilsiget, maa da først og fremmest paahvile Staten. Der er selvfølgelig ikke Noget til Hinder for, at Private slutte deres

Speculationer dertil og ubøve den fornødne Control; dette vil endog være gavnligt, men først og fremmest maae Staten have Sagen under sit Tilsyn. Vi betragte Havnen ved Cæsbjerg nærmest som en Station for de jydskke Jernveie, som et Udskibningssted for, hvad der føres ad disse Jernveie. Som en Forffjel imellem Jernveie, anlagte her i Europa, og dem, der anlægges paa den anden Side af Atlanterhavet, pleier man at sige, at man her i Europa anlægger Jernveiene paa Steder, hvor der er en stærk Frequent, som ere stærkt befolkede, hvor Frequenten er saa stor, at de almindelige Veie og Befordringsmidler ikke strække til for at udføre det Arbejde, der forlanges, men at man paa den anden Side af Atlanterhavet gaaer frem efter et andet Princip, idet man der lægger Jernbanerne i ubefolkede Districter for at opbyrke og frugtbargjøre dem, og anlægger Byer langs de Jernbaner, som ere blevne anlagte. Jeg kan saaledes henvisse til den store Dværbane, der for ikke ret lang Tid siden er bleven aabnet mellem New-York og St. Francisco, og som gaaer gjennem ubefolkede Steder. Her opstaaer der den ene By efter den anden, men inden Byen fremstaaer, inden der er Tænke om Befolkning i Byen, er den saa at sige anlagt. De tre nødvendige Attributer til en saadan amerikansk By, et Bedehuus, et Gjestgiveri og en Avis, er det, der først indføres. Ved at fare langs med denne Jernbanel vil man træffe paa Byer, hvor der er Gader, som ere benævnedes — f. Ex. Operagaden, Gouvernementsgaden osv. — uden at man seer et eneste Hus i Gaden. Det jydskke Jernbaneanlæg har Noget tilfælles med de amerikanske, thi vi have lagt den vestlige Jernbane paa et Sted, hvor Frequenten ikke er saa stor, at det af den Grund skalde være nødvendigt at anlægge dette Befordringsmiddel, men man haabede ved Jernbanen at fremme Landets Cultur og frugtbargjøre og befolke det bedre end hidtil. Den lille By ved Cæsbjerg faaer derved nogen Lighed med de amerikanske Byer, jeg uvliz omtalte, men istedetfor strax at udføre Alt, hvad der hører til et ordnet Grundlag for en saadan Stad, er der, saavidt os bekjendt, ikke fra Regjeringens Side gjort Noget for at forme en